

Mezinárodní konference

Mimouniverzitní vědecké instituce v letech 1890–2015

Praha 28. – 29. května 2015

125
1890
2015
LET
AKADEMIE VĚD
ČESKÉ REPUBLIKY

PROGRAM
PROGRAMME

International Conference

Non-University Institutions in Science and Humanities, 1890–2015

Prague 28th – 29th May 2015

Generální partner
125 let Akademie věd

9.30 Slavnostní zahájení (Opening Ceremony)

BLOK (Session) I: Vznik České akademie věd a umění a zahraniční paralely (Establishment of the Czech Academy of Sciences and Arts and its Parallels Abroad); Chair: Petr Svobodný

9.50 Rudolf Kučera, Establishment of the Czech Academy of Sciences and Arts in Context (Vznik České akademie věd a umění a jeho souvislosti)

10.10 Halina Lichocka, Academy of Arts and Sciences in Krakow (1872–1918) and Relationships with Czech Scholars (Akademia Umiejętności v Krakově 1872–1918 a její vztahy s českými vědci)

10.30 Miroslav T. Morovics, Regionálne prírodovedné a lekárske spolky v Uhorsku na prelome 19. a 20. storočia a ich miesto vo vedeckom živote krajiny (Regional Scientific and Medical Societies at the Turn of the 19th/20th Century and their Importance in Hungarian Scholarship)

10.50 Dieter Hoffmann, Instituting Non-university Research in Germany: from the Imperial Institute of Physics and Technology to the Kaiser Wilhelm Society (Institucionalizace neuniverzitního výzkumu v Německu: od Fyzikálně-technického říšského ústavu po Společnost císaře Viléma)

11.10 Diskuse (Panel Discussion)

11.30 Přestávka na oběd (Lunch break)

BLOK (Session) II: Česká věda a akademie věd před rokem 1918 (Czech Scholarship and Academy of Sciences before 1918); Chair: Marek Ďurčanský

13.00 Antonín Kostlán, Prosazování myšlenky akademií věd v českých zemích (Spreading the Idea of Academies of Sciences in the Czech Lands)

13.20 Bohumil Jiroušek, Josef Kalousek a české učené společnosti: Královská česká společnost nauk, Česká akademie věd a umění (Josef Kalousek and Czech Learned Societies: Royal Czech Society of Sciences, Czech Academy of Sciences and Arts)

13.40 Marek Ďurčanský, Zahraniční členové České akademie věd a umění (1890–1952) a polské Akademie Umiejętności (1872–1952) (Foreign Members of the Czech Academy of Sciences and Arts 1890–1952 and of the Polish Academy of Sciences and Arts 1872–1952)

14.00 Věra Dvořáčková, Lexikografie v České akademii věd a umění: plány, organizace, finance (Lexicography at the Czech Academy of Sciences and Arts: Plans, Organisation and Financing)

14.20 Milada Sekyrková, Příroda je v Čechách „tschechisch“, „deutsch“, nebo „böhmisch“? (Nature in the Czech Lands: „Czech“, „German“ or „Bohemian“?)

14.40 Diskuse (Panel Discussion)

14.55 Přestávka na kávu (Coffee break)

BLOK (Session) III: Proměny vědeckého života v období 1918–1939 (Changes in the Scholarly Life, 1918–1938); Chair: Dieter Hoffmann

15.10 Jan Surman, Networks of Modernity in the Early Interwar Period (Sítě modernity v počátcích meziválečné éry)

15.30 Martina Niedhammer, „Vegn a yidishn akademishn institut“. YIVO (Yiddish Academic Institute) in Vilna and its Central and Eastern European Academic Background („Vegn a yidishn akademishn institut“. YIVO (Židovský vědecký ústav) ve Vilně a jeho středoevropské akademické zázemí)

15.50 Elisabeth van Meer, The Masaryk Academy of Work in the First Republic of Czechoslovakia: Success or Failure? (Masarykova akademie práce v období první Československé republiky. Úspěch nebo selhání?)

- 16.10 Diskuse (Panel Discussion)
- BLOK (Session) IV: Systém meziválečné vědy v Československé republice (Research Networks in Czechoslovakia in the Interwar Period); Chair: Christianne Brenner**
- 16.25 Karol Hollý, Učená společnost Šafaříkova (1926–1939) (Šafařík's Learned Society 1926–1939)
- 16.45 Adéla Jůnová Macková, „Panu prezidentovi zdálo se 10 000 Kč málo... Dejte mu vše, co potřebuje.“ Financování Orientálního ústavu a orientalistiky ve 20. a 30. letech 20. století („According to President Masaryk 10 000 CZK is not enough... Give him anything he needs.“ Financing of the Oriental Institute and Orientalistics in 1920s and 1930s.)
- 17.05 Jitka Rauchová, Československý historický ústav v Římě v systému meziválečné vědy (Czechoslovak Historical Institute in Rome in the Interwar Sciences and Humanities system)
- 17.25 Diskuse (Panel Discussion)
- 17.40 Závěr přednášek prvního dne (Summary of Day 1)
- 18.30 Společenský večer (Social Event), Villa Lanna, V sadech 1, Praha 6 – Bubeneč

29. 5. 2015

BLOK (Session) V: Věda za druhé světové války (Sciences and Humanities during World War II); Chair: Martin Franc

- 9.15 Nikola Becker, Research and Politics: Monumenta Germaniae Historica in Eastern Europe during the Third Reich (Monumenta Germaniae Historica: jejich vědecká politika ve východní Evropě v období Třetí říše)
- 9.35 Michal V. Šimůnek, Institut für Baumrassenkreuzung – jeho plánování v Protektorátu Čechy a Morava (The Institute for the Breeding of Tree Varieties – Plans of its Establishing in the Protectorate of Bohemia and Moravia)
- 9.55 Michal Plavec – Jan Kotůlek, Výzkumný ústav společnosti Waffen-Union Skoda-Brünn v Příbrami 1944–1945 (The Research Institute of the Waffen-Union Skoda-Brünn in Příbram, 1944–1945)
- 10.15 Zuzana Hasáková, Trištvrte storočia od vzniku Slovenskej akadémie vied a umení (75th Anniversary of the Slovak Academy of Sciences and Arts)
- 10.35 Diskuse (Discussion)
- 10.50 Přestávka na kávu (Coffee break)

BLOK (Session) VI: Vědecké instituce v období komunistického režimu – mezi vědou, politikou a ideologií (Research Institutions in the Communist Era – between Science, Politics and Ideology); Chair: Karel Šima

- 11.05 Martin Franc, Pozice Československé akademie věd v systému vědeckých institucí v Československu v padesátých a šedesátých letech (The Role of the Czechoslovak Academy of Sciences in the System of Research Institutions in Czechoslovakia in the 1950s and 1960s)
- 11.25 Adam Hudek, Formovanie vzťahov Slovenskej akadémie vied a vysokých škôl ako súčasť vytvárania a premien vedeckej obce v druhej polovici 20. storočia (The Formation of Relations between the Slovak Academy of Sciences and the Universities as a Part of Establishing and Changes of the Research Community in the Second Half of 20th century)
- 11.45 Libora Oates-Indruchová, Between Censorship and Quality Management: Editorial Board of the Czechoslovak Academy of Sciences, 1969–1989 (Mezi cenzurou a kvalitativním managementem: Ediční rada Československé akademie věd 1969–1989)

- 12.05 Zuzana Hasarová, Vznik Československo-sovietskeho inštitútu (The Establishment of the Czechoslovak-Soviet Institute)
- 12.25 Christiane Brenner, „Nejmenší buňka společnosti“: Institucionální síť výzkumu o rodině a porodnosti v socialistickém Československu („The Smallest Cell of the Society“). The Institutional Research Network on Family and Natality in Socialist Czechoslovakia)
- 12.45 Diskuse (Panel Discussion)
- 13.00 Přestávka na oběd (Lunch)

BLOK (Session) VII: Akademie věd po druhé světové válce: mezinárodní styky a zahraniční paralely (Academy of Sciences in the Period after World War II: International Relations and Parallels Abroad); Chair: Miroslav Kunštát

- 14.30 Rosemarie Burgstaller, The Austrian Academy of Sciences from 1945: Scientific Cooperation and International Relations during the Cold War (Rakouská Akademie věd po roce 1945: vědecká spolupráce a mezinárodní kontakty v době studené války)
- 14.50 Alena Mišková, Zahraniční spolupráce Akademie věd: komparace situace před listopadem 1989 a po něm (Foreign Relations of the Academy of Sciences: Situation before and after November 1989)
- 15.10 Blanka Koffer, Experiencing the Academy of Sciences 1972–1990: Comparing Czech and East German Ethnographers (Ze života akademií věd v letech 1972–1990: komparace českých a východoněmeckých etnografů)
- 15.30 Michaela Kůželová, Dvě kultury socialistické vědy: přírodovědci a humanitní badatelé v Československé a Polské akademii věd (Two Cultures of Socialist Scholarship: Science and Humanities at the Czechoslovak and Polish Academies)
- 15.50 Jan Tesař, Role ústavů vědeckého ateismu při (re)konstrukci socialistické identity. Komparativní perspektiva Československa a Sovětského svazu (The Role of Institutes of the Scientific Atheism for the (Re)construction of Socialist Identity. Comparative Perspectives on Czechoslovakia and the Soviet Union)
- 16.10 Diskuse (Discussion)
- 16.25 Přestávka na kávu (Coffee break)

BLOK (Session) VIII: Vývoj po roce 1989 – naděje a rizika (Changes after 1989 – Hope and Peril); Chair: Antonín Kostlán

- 16.40 Adolf Filáček, Transformace Akademie věd: od vědy ve společnosti ke koncepci vědy pro společnost (Transformation of the Academy of Sciences: from Science in Society to Science for People)
- 17.00 Jiří Loudín, Soupeření jako nástroj vědecké transformace a výzkumné politiky na příkladu Akademie věd ČR (Competition as a Tool of Research Transformation and Research Policy. The Case of the Academy of Sciences of the Czech Republic)
- 17.20 Radomír Vlček, Úloha a význam regionálních center výzkumu. Ke genezi a vývoji Sdružení moravských pracovišť Akademie věd ČR. (Role and Significance of Regional Research Centres. The Development of Association of Moravian Institutes of the Czech Academy of Sciences.)
- 17.40 Karel Šima, Univerzita kontra mimouniverzitní vědecké instituce? Historické kořeny a současné dilemata jednoho (ne)přátelství (“Frenemies”? University versus Non-university Research Institutions – Historical Roots and Current Dilemmas)
- 18.00 Diskuse (Panel Discussion)
- 18.15 Závěr (Summary of Day 2)
- 18.30 Konec konference (Conference Summary)